

Elisse Heinimaa / ettekande tekstid 03. - 04.05.2013 Tallinnas ja Tartus

REGGIO EMILIA –PEDAGOOGIKA PÕHIMÕTTED JA BAASMÕISTED

**REGGIO EMILIA LASTEAEDADE KASVATUSPÕHIMÕTETE ISELOOMULIKUD
JONED:**

LASTEAD JA KOOL EI TEGUTSE ÜHISKONNAST ISOLEERITUNA

* Lapsed ja nende perekonnad toovad lasteaeda kaasa oma kultuuri

**LASTEKA TÖÖTAMISEL VÕIB LEIDA INSPIRATSIOONI ERINEVATEST
TEADUSVALDKONDADEST JA KUNSTISUUNDADEST**

TEADUS, KUNST JA OSKUSED KUULUVAD KOKKU

ÜHELE TEEMALE KESKENDUV TÖÖ VÕIMALDAB TAJUDA TERVIKUID

ÕPIPROTSESSIS OSALEVAD KÕIK MEELED JA “LAPSE SADA KEELT”

**FANTAASIAL JA HUUMORIL ON SUUR OSATÄHTSUS TEGELIKKUSE
TAJUMISEL**

ATELJEED JA KUNSTIÕPETAJAD igas lasteaias.

**PEDAGOOGILISED JUHENDAJAD juhivad töö planeerimist ja
dokumenteerimist**

LAPSE MÕISTEST:

Laps on tugev, võimekas, pädev isik, kelle sisemine jõud ja tahe pidevalt kasvavad.

Laps on ainulaadne isiksus, oma elu peategelane.

Laps on uudishimulik ja uuriv, kes õppimise käigus testib oma erinevatest asjadest tekkinud arusaamu ja oletusi.

Laps suudab sünnist saati ennast ümbritseva keskkonnaga suhelda. -> Laps on avatud ja tal on soov kasutada "sadat keelt" teiste inimestega tekkivas suhtluses ning terviklikkusele püüdlemisel.

Laps on subjekt, kes suhtestub teiste subjektidega:

LAPS – TÄISKASVANUD – KAASLASED - KESKKOND

Lasteaia sise- ja välisruumid on kavandatud pedagoogilistest põhimõtetest lähtudes.

Kasvatuse aluseks on konstruktivistlik interaktiivne suhe, kõik see, mis mõjutab lapse arengut, on üheaegselt olemas.

LAPS ON ELUS KESKSES ROLLIS JA ÕPIPROTSESSI PEATEGELANE

Võtmemõiste: interaktsioon

ÕPPIMISE MÕISTEST:

* Laps õpib interaktsioonis teiste laste ja täiskasvanutega.

- Oma ahaa-elamused on väga olulised.
- Lapsed kujundavad oma maailmapilti ja üksteise maailmapilti.
- Õppimine, teadmine ja mõistmine loovad heaolutunnet. Heaolutunde kogemus säilib ka siis, kui õppimine on raske ja nõuab pingutamist. Raskuste võitmine teeb rõõmu.
- Õpetaja on uurija, kavandaja ja oma töö hindaja.
- Õpetaja loob olukordi, kus õppimine võimalikuks saab.
- Õpetaja kavandab protsesse – mitte lõpptulemusi.
- Pedagoogiline dokumenteerimine – peegeldamine on töövahendid.
- Õpetaja on aktiivne, kõik oma erialased oskused ja loovuse laste kasutusse andev isik.

PEDAGOOGILINE DOKUMENTEERIMINE KUI TÖÖMEETOD

- Pedagoogiline dokumenteerimine on kollektiivne töövahend, mis põhineb ühisel arutelul ja hindamisel. Kollektiivi kuuluvad lapsed, vanemad ja kõik lasteaia töötajad.
- Dokumenteerimine muudab lapse ja õppimise ehk teadmiste tekke protsessi nähtavaks.
- Kesksed mõisted:
- Tähelepanekute tegemine
- Peegeldamine, arutelu, tõlgendamine

Pedagoogiline dokumenteerimine ei anna valmis vastuseid, vaid tekitab küsimusi.

Dokumenteerimise abil uuritakse iseennast ja oma töö arendamist. Ka õpetaja on uudishimulik ja uuriv.

PEDAGOOGILINE DOKUMENTEERIMINE

Õpetajale tähendab see võimalust:

- analüüsida oma arusaama lapsest ja oma rolli õpetajana
- näha ja kuulda uuesti, mis lastega koos tegutsedes toimus.
- korrata toimunut üle üksinda või koos kolleegidega
- mõista juhtunut ja protsesse, milles ta ise osales, kas otseselt või kaudselt. Milline õpetaja ma olen?
- kasutada dokumenteerimist kavandamisprotsessi abimaterjalina

- **Lastele** tähendab see võimalust:

- juhtunut analüüsida ja hinnata üksi või üheskoos – koos teiste laste ja täiskasvanutega.
- mäletada
- näha ennast uues valguses. Identiteedi tugevnemist.

PEDAGOOGILINE DOKUMENTEERIMINE:**Vanematele** tähendab see võimalust

- teada, mida, kuidas ja miks lapsed toimivad nii nagu nad toimivad
- mõista laste kaaslaste tähtsust kasvatustegurina
- vestelda teiste lapsevanematega
- mõista lapsepõlve osatähtsust
- teadvustada endale oma rolli kasvatajana

Ühiskonnale tähendab see võimalust

- saada teavet lapsepõlve tähtsusest
- parendada lastele suunatud teenuste kavandamist

"Me loodame, et lapsed saaksid varasemast paremini rakendada oma tähelepanekuid, mis omakorda viib katkematu interaktsioonini laste ja ümbritseva maailma vahel. Me loodame, et nad suudavad paremini teadmisi vastu võtta ja ennast ümbritsevat keskkonda tõlgendada ja me loodame, et nende fantaasia saab hoogu juurde. Me peame fantaasiat mõistuslikku tegevust ühtlustavaks jõuks ning (loovalt rakendades) keskseks teguriks nii teaduses kui ka poeesias ja kujutavas kunstis."

Loris Malaguzzi

Soome Reggio Emilia Ühing - Suomen Reggio Emilia –yhdistys ry.

www.reggioemilia.fi

elisse.heinimaa@kolumbus.fi

Reggio Children

www.reggiochildren.it

- inglisekeelsel koduleheküljel on teavet koolitusürituste, kirjanduse, näituste ja muude ürituste kohta

Kirjandust kunsti õpetamiseks:

Kirja Kuvista 1-2 (õpik algkooli 1. ja 2. klassile)

Kirja Kuvista 1-2 Õpetaja raamat

www.sanomapro.fi

(Raamatuid saab tellida SanomaPro e-poest)

Õpikud on koostatud Soome põhikooli õppekava alusel ning neis väljendub Reggio Emilia pedagoogikale omane mõtteviis: rõhutatakse õpilaste probleemilahendusoskuste, tähelepanekute tegemise võime, katsetamise ja oma loovate lahenduste väljatöötamise tähtsust.